

מסורת הש"ס

א) [מוספתא פ"ח], ב) תמורה טו., ג) ס"ח שמעון שוריר, ד) [מוספתא פ"ח], ו) [לקמן ע"כ אמתא ר"ש בן אלעזר ובי"ה בתוספ' פ"ח ועברון ערך מלך א], ו) ס"ח מרסא, ז) מיר טז., ח) [גיטין ו.], ט) [דף עט.], י) [נסיג], יא) [ג'יל טמא וי"ט], יב) כפ"ח דכלאים מ"ה, יג) [ד"ה מרי],

הגהות הב"ח

א) גבי אמר ר' הונא עשיתי עממנו כלי' ופיכת אמר רב נחמק:

גליון הש"ס

רש"י ד"ה ישוע הבן ב"י ישוע ברתרנמינ. כ"ל וישע מתרגמינן ופקן (שמות יד) וע"י רש"י ע"ז דף ד' פ"ח ד"ה להס שוע:

הגהות מהר"ב

רנשבורג

א) גבי שאין בי עון אלא עון אותה העז. עיין שטייט מקובצת ומהרש"א בח"א כחכ בענין אמר ודביו תמיהים קלת סמוגיא דכתיבות דף ס ע"א דגונח יונק כשבת:

לעזי רש"י

פלידר"א [פלינדר"א]. להאנח.

מוסף רש"י

גובה. מילין (חולין נא: עי"ש) פלמי"ט בלע"ז, לעק מכאז לגז, כמו גנומי גנח באימיה דסיסרא (תמורה טו.). לסטרים מזויין. בהמה דקה אין יכולים לשומרה והולכת ורועה בשדות אחרים (נסיג). מוכי אתא רב לבבל, וקבע ישיבה בסורא, ודשמואל הואי בנהרעדא, אלז מעיקרא לא, ואע"ג דגמירי דמשגלה יכניה לבצל והחרש והמסגר עמו לא ספקס מורה מהס (גיטין ו.). שבורע הבן, מילה שסאז לסוף ז' (רשב"ם ב"ב טו.), ישוע הבן. פדיון (ע"ז ד.).

והטעת. המקבץ את הבהמות ליום השוק: **לוקח ושועט** או **לוקח ושוה**. עד יום השוק שלשים יום למקחו: **ובלנד** שלא ישהה אם **העגונה**. המאוחזרת למקחו שלקח סמוך לעת השוק לא ישהה אותה לאחר יום השוק להשלים שלשים יום למקחה: **העגונה**. מאוחרת

כמו הלהן תעגנה (רות א) תאחרנה מלהנשא: **אלא קושרה**. ורצנן פליגי עליה דרבנן גמליאל: **גונח**. פלידר"א לעק מפני כאז הלז לא היה יכול להשיב רוחו: **לסטים מזויין**. רועה בשדות אחרים וגחל את הרצים: **סהיו מרעין**. בהמה דקה שלהן בחורשין: **ואע"פ סהיו חורשין סמוך לבסיסה**. ולא היו רועין בשדות אחרים ומנסוס חורשין ליכא גזל דאמר לעיליט) אלז מגדלין בחורשין ולקמן (דף פא.) נמי בתקנת יהושע חיקן שלא יקפיד בעל היער על כך אפי' הכי נענשו מפני ששדה קטנה היטה ציניהם ושל אחרים היטה: **רועה**. בהמות שלו: **שעשה פשוטה**. שלא לגדל בהמה דקה עוד: **כלצים וחזירים**. מנן בתמיניתין דאסור לגדלן: חיה דקה. צביים ושועלין: **כלצים כופריים**. קטנים וננסים הס. ל"א כלצים גדולים של ציידים ואין מזיקין: **חולדות סנאין**. גדילות בסנה: **לנקר אם הנית**. מן העכברים: **וורדני**. סנה: **דקטיני**. דקים: **דמספאי שקיה**. שוקיה גואין: **בצלז כארץ ישראל**. שמיס גלות יכניה רבו שס מלמדיים ונתייטבו שס בישוז קצוע: **ידיד מלי**. הלא יש לך בהמה דקה: **חובה**. שס אשמו: **תקברינהו לבנה**. שאתה סומך עליה והיא אינה יכולה לשמור: **מכי אסא רז לבצל**. רבו מתשיצין שס מפני ישיבתו. לישנא אחרינא הוא צא ולמדנו להזהר בך שראה שס רוב ישראל וישוז קצוע: **שצוע סנן**. ברית מילה על שס שעברו עליו שצעה ימים: **ישוע סנן**. משמה שושין לפדיון סנן בבור. * ישוע מתרגמינן פורקן כמו פדיון: **רז לא עייל קמיה דשמואל**. טעמא אמרינן לקמן: שמואל

ה'ר' ישמעאל אומר מגדלין כלבים כופרין וחתולים וקופין וחולדות סנאים מפני שעשויים לנקר את הבית מאי חולדות סנאים אמר רב יהודה שרצא חרצא ואיכא דאמרי^ו חרוא דקטיני שקיה ורעיא ביני וורדיני ומאי שרצא דמתתאי שקיה אמר רב יהודה אמר רב ”עשינו עצמנו בבבל כארץ ישראל לבהמה דקה ו”א‏ ל רב אדא בר אהבה לרב הונא דירך מאי א”ל דידן קא מינטרא להו חובה ו”א‏ ל חובה תקברינהו לבנה כולה שניה דרב אדא בר אהבה לא אקיים ורעא לרב הונא מחובה איכא דאמרי אמר רב הונא ‏(א) אמר רב עשינו עצמנו בבבל כארץ ישראל לבהמה דקה ‏(ב) מכי אתא רב לבבל רב ושמואל ורב אסי איקלעו לבי שבוע הבן ואמרי לה לבי ישוע הבן רב לא עייל קמיה דשמואל

השליט ומיהו בפרק שני נזירים (מזיר דף מ: ושס) גבי הקפת הראש אין שיך לפרש כן דאמר ליה רב אדא בר אהבה לרב הונא לדידך מאן מקיף להו אמר ליה חובה א”ל חובה תקברינהו לבנה ואין שיך לפרש שס אלא לשון קללה אי נמי יש לומר אין יראה שתענש בקצורת צניה: **מכרי אתא רב אבבא**. פי' בקונטרס והיו מתישצין שס מפני ישיבתו והיו רוב שדומיהן מישראל וכענין זה פי' בפרק קמא דגיטין (דף ו. ושס)^ה עשינו עצמנו בצצל כארץ ישראל לגיטין מכי אתא רב לבצל ונעשינו צקיאין לשמה מתוך שהרצה ישיבות וקשה לר”ת דא”כ מאי פריך התם ממתני דעכו כארץ ישראל לגיטין אלז צצל לא והלא המשניות נשנו קודם דאתא רב לבצל ומפר”ת התם מכי אתא רב לבצל והורה לנו שמיימות יכניה והחרש והמסגר שגלו לבצל דינה להיות כארץ ישראל לגיטין שצקיאין לשמה וכן כאן לענין בהמה דקה שיש שס רוב ישראל וכן יש צריש בכל מערבין (עירובין דף כח.):

לבי ישוע הבן. פ”ה פדיון סנן וכן הערוך וקשה לדע”ג דמתרגמינן פדיון פורקן מ”מ אין שיך לשון ישועה ור”ת פי' שגולד שס בן ועל שס שגולד נושע ונמלט ממעי אמו כדכתיב והמליטה זכר (שעיה סו) נקט לשון ישועה והיו רגילין לעשות סעודה:

מרובה פרק שביעי בבא קמא

פ.

והטבח לוקח ושוחה. פי' בקונטרס עד יום השוק ובלנד שלא ישהה העגונה שזהם שלשים יום אותה שלקח באחרונה לא ישלים לה שלשים יום אחר השוק וקשה דבתוספתא (פ”ח) גרס יותר מל' יום וא”כ לפי התוספתא יכול להשהות אחר יום השוק ועוד קשה דלעיל גבי רגל קרי לה אחרונה והכא קרי לה עגונה ועוד שלא הזכיר התנא יום השוק כלל ונראה לר”י לפי שהטבח רגיל לקנות כמה בהמות יום אף על פי שהיא יחידה ומיהו בכל הספרים גרסינן שלשים יום ולא גרסינן יותר:

מהו דהשהות קבעו מיניה. אין נ”ל דפליגי רבנן עליה דר”ג

כדפי' בקונטרס דמהו להשהות קודם הרגל קצבו מיניה ואמר להן מותר ולאו דוקא נקט קושרה אלא אורחא דמלתא נקט שדרכן היה לקשור בהמה דקה לכרעי המטה כדאמר באלו טריפות (חולין דף נד:) חבל היולא מן המטה עד תשעה טפחים (י' טהור ופי"ט שס בקונטרס שצבך הוא ראוי לקשור בהמה דקה בכרעי המטה דכתי' אסרו חג צעצותים עד קרנות המוצח סהיו קושרין הקרצנות בכרעי המטה עד שיציאוהו לקרנות המוצח אי נמי נקט קשרו לאשמועינן דאפילו צקשורים אסור לגדל כ”א להשהות ובתוספתא (פ”ח) נמי משמע דאף קודם הרגל לא שרי להשהות אלא צצית דהכי קמיי בהדיא אלז מגדלים קודם הרגל ל' יום ולא שמהא יוצאה ורועה צשוק אלא קושרה בכרעי המטה שאלו לר”ג כו':

דקבייני שקיה. פי' שוקיו דקין ולהכי נקרא חרלא

שהחליץ ניכר צין השוקים מתוך שהן דקים ונראין גצוהים ומשם הכי מנן ‏(ב) צ”א דאהלות חולדות הסנאים רבי יוסי אומר צ”ש מטמא כזית צמשא וכעדשה צמגע דמתוך שרגליה גצוהים ודקים מספקא להן שמה לאו היינו חולדה דקרא ויש לה מורת נצילה או שמה היינו היא ויש לה מורת שרץ והאי דמסיים ומאי שרלא דמתמאי שקיה ה”ק ומאי שרלא חולדה דכתיב צקרא שאין ספק דמתמאי שקיה שהי' רגליה קצרות ושורצת על הארץ וכן נראה לר”ת:

חובה תקברינהו לבנה. פר”ח בתמיה וכי דרכה לקבור צניה שאין עוסקת לגדלן אלא עוסקת לגדל זאן והיו כשגגה היוצאת מלפני

השליט ומיהו בפרק שני נזירים (מזיר דף מ: ושס) גבי הקפת הראש אין שיך לפרש כן דאמר ליה רב אדא בר אהבה לרב הונא לדידך מאן מקיף להו אמר ליה חובה א”ל חובה תקברינהו לבנה ואין שיך לפרש שס אלא לשון קללה אי נמי יש לומר אין יראה שתענש בקצורת צניה: **מכרי אתא רב אבבא**. פי' בקונטרס והיו מתישצין שס מפני ישיבתו והיו רוב שדומיהן מישראל וכענין זה פי' בפרק קמא דגיטין (דף ו. ושס)^ה עשינו עצמנו בצצל כארץ ישראל לגיטין מכי אתא רב לבצל ונעשינו צקיאין לשמה מתוך שהרצה ישיבות וקשה לר”ת דא”כ מאי פריך התם ממתני דעכו כארץ ישראל לגיטין אלז צצל לא והלא המשניות נשנו קודם דאתא רב לבצל ומפר”ת התם מכי אתא רב לבצל והורה לנו שמיימות יכניה והחרש והמסגר שגלו לבצל דינה להיות כארץ ישראל לגיטין שצקיאין לשמה וכן כאן לענין בהמה דקה שיש שס רוב ישראל וכן יש צריש בכל מערבין (עירובין דף כח.):

לבי ישוע הבן. פ”ה פדיון סנן וכן הערוך וקשה לדע”ג דמתרגמינן פדיון פורקן מ”מ אין שיך לשון ישועה ור”ת פי' שגולד שס בן ועל שס שגולד נושע ונמלט ממעי אמו כדכתיב והמליטה זכר (שעיה סו) נקט לשון ישועה והיו רגילין לעשות סעודה:

^{נפק}

עין משפט ונר מצוה

קלז א ב מיי פ"ה מהלכות זקי ממון הלכה ז' סוג עשין סו תוס"מ ס"י מט': קלח ג ד מיי שס הל' י סוג שס טור וס"ע ח"מ סימן מט סעיף ד: קלמ ה ו מיי פ"ח מהלכות נדרים הלכה יג סוג לאין רמב טו"ע י"ד סימן ריט סעיף א:

קב ז מיי פ"ה מהל' זקי ממון הלכה ב סוג עשין סו טו"ע ח"מ סימן מט סעיף א ועיין בטור: **קבא** ח מיי שס הלכה ח סוג שס טור ח"מ סימן מט:

רבינו חננאל

ובלבד שלא ישהא את (העגונה)(העגונות) שבהן ל' יום. פי' אחרונה כמו הלחן תעגנה, כלומר התאחרו. ת"ר מעשה בחסיד אחד שהיה גונח מלבו ושאלו הרופאים ואמרו אין לו תקנה עד שיינק חלב עז וזוהת משחרית לשחרית. פי' מציא קול כעין שעול ומשליך דם. רשב"א אומר מגדלין כלבים כופריים וחולותין וקופים וחולדת הסנאין מפני שעשוין לנקר את הבית. פי' כלב קטן שצווח בלילות. במדבריות. וחולותין וקופיין. קאת קופדו, שמה קנהה קפוד. תריגוס קופרא בלשון ישמעאל קנפד. מאי חולדת הסנאין אמר רב יהודה שרצא וחרצא. איכא דאמרי חרוא קוטיני שקי ורעיא ביני וורדיני. מאי שרצא דמיתוי שקי. א"ל רב אדא בר אהבה לרב הונא דירך מאי א"ל דירי קא מנטרא להו חובה. פי' שם אשתו. חובה תקברינהו לבנה. פרי"ח ד"ל דה"ק וכי רוצה היא לקבור את בניה שלא תהא עוסקת לגדלם אלא עוסקת לגדל את הצאן. והואי כשגגה שיוצאה מלפני השליט. רב ושמואל ור"א איקלעו לבי שבוע הבן, ואמרי לה לבי ישוע הבן. שבוע הבן, פי' לבית המילה. ישוע הבן, פי' יום לדת הבן, כדכתיב והמליטה זכר. ישוע ומילוט, אחד הוא. והיה מנהגם ליכנס לבכור אבי הבן בבשורת בן זכר.